GAZETA KRAKOWSKA

Nro 79

Z KRAKOWA DNIA 3 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 25 Września.

J. C. Mość Wielki Xiąże Michał, wyiechał dnia 22 b. m. z Warszawy.

Z Wiednia d. 20 Września.

Z nayw yższego rozkazu Dwor tuteyszy od d. 22 b. m. zawdziele po Krolowey Angielskiey na dni 14 żałobę.

Dzisieyszy Dostrzegacz Austryiacki zawiera co następuie:

Ostatnie listy od granic Siedmiogrodzkich do 8 Września nie zawieraią o położeniu rzeczy w Xięztwach Wołoskiey i Multan nic ważnego. W Bukareście mowiono tylko o złożeniu z dowodztwa Jussuf Baszy Jbrail i mianowaniu na iego mieysce Bekir Baszę Babalag. Przybyty na powrot do tego miasta Boiar Ban Barbu Wakuresko mianowany został podskarbim. Oprocz niego powrociło tamże kilkunastu Boiarów pierwszey klassy; do Jass atoli żaden nie powrocił, co zniewoliło tamteyszego Kaimakana do oznaymienia zagranicą bawiącym Boiarom, iż ieżeli nie powrocą, tedy zmuszony zostanie osadzić urzędy drugiey Klassy Boiarami. Przeciw ukrywaiącym się w gorach na granicy Bukowiny kupom powstańców, wyruszył z Jass znaczny korpus Tureckiego woyska; lecz nie wiadomo ieszcze czyli ma rozkaz wyprzeć ztamtąd powstańców lub tylko opasać te gory.

Z właściwey Grecyi od ostatnich naszych doniesień pod d. 10 b. m. nie odebraliśmy oprocz doniesienia o uderzeniu przez Greków na twierdzę Avarin (Navarino) i odparciu ich przez Turków, żadney nowszey znaczącey wiadomości. Wszystko zostawało w dawnym stanie. Turcy trzymaią się w warownych mieyscach, a w każdem mieście powstańców kłoci się kilku naczelników o dowodztwo. Do tego przydać potrzeba obcych awanturników, którzy tam chcą szczęścia szukać, nie trudno żeby go znaleźli. Nigdzie nie widać śladu środkowego Greckiego rządu; miasta zostaią w ustawiczney kłotni, która zamienia się często na krwawe bitwy. Takiż sam stan rzeczy zachodzi na wyspach Archipelagu, z których żadna nie chce uznać władzy na Hydra. Tymczasem płaski kray zostaie bez rządu i wystawiony iest na wszystkie okropności nieładu. Sa-

siad rabuie sąsiada i nawzaiem iest rabowany i ... biiany.

Podług doniesień prosto z Bukarestu pod d. 9 b. m. tu nadeszłych obecni tam Turcy rozpoczęli d. 6 święta (małe Beiram, które w 70 dni po wielkich następują) wystrzałami z wszystkich dział i z zwykłemi uroczystościami, przy czem spokoyność publiczna bynaymniey niebyła przerwana. — Kiaia Bey oznaymił publicznie, że Basza Sylistryi mianowany został naczelnym wodzem wszystkich nad Dunaiem twierdz, zacząwszy od Suline - Bogafi aż do Belgradu. Nowy Wodz przysłał razem Kaimakanowi surowy rozkaz, aby miał baczność, iżby Kiaia Bey żadnemu spokoynemu mięszkańcowi krzywdy nie czynił.

Z Petersburga d. 4 Września d. k.

Podług Ruskiego Inwalida, przez rozkaz dzienny z dnia 17 Sierpnia, bokowy Adjutant J. C. M. Pułkownik gwardyi pułku Preobrażeńskiego, Xże Lubomirski, mianowany iest Jenerałem Majorem i ma liczyć się w woysku.

Przez tenże rozkaz dzienny, naznaczeni Adjutantami bokowemi J. C. M. Adjutant są Naczelnika głównego sztabu J. C. M. Rotmistrz gwardyi pułku huzarów Xżę Łabanow - Rostowski; gwardyi pułku Preobrażeńskiego SztabsKapitani: Adjutant Naczelnika głównego sztabu J. C. M, Baron Strogonów, i Adjutant Dowódcy oddzielnego korpusu Kaukazkiego Jenerała piechoty Jermołowa, Hr. Samoylów.

Przez rozkaz Naczelnika głównego sztabu J. C. M. pod dniem 18 Sierpnia ogłoszono woysku, iż Cesarz Jmć rozkazać raczył: utworzyć w Odessie kommendę Inwalidów na osnowie powiatowych, ale w porównaniu do nich w podwóyney liczbie rang niższych.

Ga..ta tuteysza Akademicka ogłosiła obrządek pogrzebu świętego Patryiarchy Stambulskiego, Grzegorza, odprawionego w Odessie, w następuiącey treści:

Roku 1821 dnia 17 Czerwca zrana Kapelan i Nauczyciel religii Liceum Riszeliewskiego, Archimandryta i Kawaler Teofil, przybywszy do domu kwarantanny, w którego baszcie spoczywało ciało świętego Patryiarchy, za pomocą Inspektora kwarantanny, uczynił potrzebne do tego wyprowadzenia przygotowanie.

O godzinie 8mey zaczęło się w Kościele Katedralnym Przemienienia Pańskiego, i innych kościołach dzwonienie, w czasie którego Duchowieństwo, wielu oraz Urzędników woyskowych i cywilnych, wezwanych przez Hr. Lanżerona, zgromadziło się do domu kwarantanny. Około godziny 10 przybył Hr. Lanżeron, a wkrótce po nim wśród bicia we dzwony wszystkich Kościołów przybyli tamże Nayprzewielebnieysi Biskupi Cyrylli Metropolita Silistryi, Grzegorz Metropolita Hieropolitański, i Demetry Biskup Banderski i Akkermański.

Po odprawieniu mnieyszey wigilii przez tychże Biskupów wśród odgłosu dzwonów i gromu dział z okrętów, ciało przez kapłanów wyniesione zostało za bramę domu kwarantanny i postawione na karawanie pod baldakinem, a tymczasem w Kościele Katedralnym Przemienienia Pańskiego, do którego przeznaczony był kondukt, zaczęła się Msza święta.

Wyprowadzenie ciała odprawiło się w sposobie następuiącym:

Na czele konduktu krzyż wielki z dwie-

má poprzedzaiącemi oświeconemi latarniami, które nieśli psalmowi. Za niemi postępowały chorągwie ze wszystkich kościołów, po których czterech dyakonów niosło wieko trumny. Daley szedł chór śpiewaków; potem duchowieństwo według stopniów, a za Nayprzewielebnieyszemi Biskupami, następowała trumna z ciałem zmarłego Patryiarchy; po rogach trumny czterey dyakonowie szli z kadzielnicami; sześciu kapłanów utrzymywało baldakin, a 12tu mieyskich obywateli niosło po bokach trumny palące się świece. Przy sześciu koniach, kirem pokrytych, trumnę ciągnących, szło sześciu ludzi w żałobie z pochodniami, i tyleż przed trumną. Hr: Lanżeron z officerami i urzędnikami cywilnemi szedł za ciałem zmarłego Patryiarchy. Kondukt zatrzymywał się na trzech mieyscach dla czytania Ewanielii i Jektenii. Po obu stronach ulic, przez które orszak przechodził, rozstawiona była żandarmeryia i kozacy.

Ciało wniesione do Kościoła Katedralnego Przemienienia Pańskiego, postawiono z baldakinem na 4ro - stopniowym katafalku, otoczonym 12tą żałobnemi lichtarzami. Po Mszy Biskupi z innem duchowieństwem odprawili panichidę, po któ rey nastąpiło czytanie Ewanielii przed trumną. Czytanie to dzień i noc trwało, aż do pogrzebania, naprzemiany przez Kapłanów i dyakonów.

Na trzeci dzień po wyniesieniu, to iest, 19 Czerwca, nastąpiło pogrzebanie. Zrana o godzinie 8mey zaczęło się w Kościele Katedralnym Przemienienia Pańskiego dzwonienie, które trwało przez całą godzinę, a za przybyciem Nayprzewielebnieyszych Biskupów do Kościoła zaczęła się Msza święta, po którey śpiewane pienia żałobne przed ciałem zmarłego Patryiarchy. Kazanie pogrzebowe w ięzyku Greckim miał przybyły z Stambułu Patryiarszy kaznodzieia Konstanty. Poczem ciało przeniesiono wśród odgłosu dzwonów, z Kościoła Katedralnego do Greckiego, gdzie po zaśpiewaniu wiecznego pokoiu złożone zostało przez kapłanów w murowanym grobowcu wewnątrz kościoła na połnocney stronie ołtarza. W tymże Kościele trzeciego dnia po pogrzebie Biskup Benderski Demetry odprawił Mszą zaduszną, po którey odprawiła się panichida nad grobowcem błogosławioney pamięci Patryiarchy. Podobnąż Mszą z panichidą odprawił Metropolita Teofil 9tego dnia po pogrzebaniu.

Tym sposobem, za wolą Prawowiernego Samowładcy Wszech Rossyy Alexandra I. oddaną zostala ostatnia posługa wiary i miłości Chrześciańskiey dla świętego prawowiernego Kościoła Wschodniego Patryiarchy Grzegorza, uwieńczonego męczeńską śmiercią.

Z Odessy d. 4 Września.

Dwa okręty przybyłe d. 19 z. m. przywiozły wiadomość zupełnie dawnieyszey przeciwną, to iest, iż okrętom naladowanym zbożem niewolno iest płynąć na morze Egeyskie i środziemne, i takową żeglugę próżne tylko okręty przedsięwziąść mogą. — Wątpliwa ta wiadomość sprawiła tu wrażenie i wszelką przedaż wstrzymano. Z przerwania biegu poczty przez Bukarest, nie mamy wprost wiadomości z Turcyi.

W Mikołaiowie odebrała Admiralicyia rozkazy, aby wszystkie okręty by-

)2(

ły uzbroione i gotowe do wyyścia pod żagle.

Z Paryża d. 15 Września.

Posąg Burbonów pod Boulogne iest iuż ukończony i ma napis: "Posąg ten uchwalony przez woysko pod Boulogne zebrane (pod Bonapartem, kiedy Anglii groził wylądowaniem) w r. 1804 r. poczęty. Za przywróceniem tronu Burbonów zamieniony na pomnik pokoiu, został pod opieką N. Króla Ludwika XVIII ukończony i przez Francuzów na wieczną pamiątkę szczęśliwego powrotu do iego kraiów poświęcony w r. 1814.„

Dobrana biblioteka zmarłego Margr. Fontanes ma bydź publicznie sprzedaną; zawiera ona między innemi dziełami słownik Grecki, który niegdy był własnością Rasyna, i Eneidę z dopisanemi na brzegach własną ręką Litera uwagami.

Przybyły tu d. 10 b. m. z Petersburga goniec przywiózł (iak mówią) nowe oświadczenie przez Cesarza Alexandra Porcie Ottomańskiey podane. Zapewniaią, iż one nader spokoyne zawiera w sobie uczucia i ponawia oraz dawnieysze żądania względem Multan, Wołoszczyzny i wolnego wyznawania religii przez Greków. Do Petersburga przybydź miało ieden po drugim kilku Tureckich gońców i poselstwa ich nie zapowiadaią wcale nieprzyiacielskich kroków. — To donosi Dziennik Paryzki, i dodaie oraz z Wiednia wiadomość pod d. 8 b. m. że podług urzędowego Austryiackiemu Ministeryum udzielenia, Porta odstąpiła od początkowego ograniczenia Rossyyskiego ultimatum i na wszystkie iego warunki zezwoliła.

Dziennik Sporów zawiera niektóre mocne przeciw Smirneńskiemu pismu *Spectateur Oriental* uwagi. Na powstanie ostatniego przeciw domyślnemu uwolnieniu Grecyi: "że Europa posiada iuż prócz tego dosyć wulkanów," odpowiada dziennik Sporów: "Rozumna i spokoyna Rzeczpospolita byłaby może dobrodzieystwem dla południowey Europy. Dawne Europeyskie systema winno teraźnieysze swoie istnienie rozmaitości rządów, które stósownie do charakteru każdemu kraiowi przystoią. Konstytucyie tylko stanowe są prawdziwemi wulkanami.„

Uszła do Stanchio i do Rodus Turecka flotta ponieść miała znaczną klęskę od Greków, (*) przez co zamysł ich wysadzenia woyska do Morei i udania się około przylądka Matapan do revesa zniszczony został. Egipskie okręty iescze nie nadeszły, ponieważ Basza ociąga się z ich wysłaniem.

Dziennik Konstytucyionista donosi z Smirny, że zaburzenie Greków odnowiło się tam od 7 do 10 Sierpnia, zapewne z poniesioney przez flottę klęski, i że Turcy pomimo przełożeń konsulów do 70 Genueńskich kupców i ko sprzyiaiących sprawie Greków zabili. (**)

(*) Podług pism Londyńskich, flotta Turecka płynęła kilku oddziałami i ieden z nich został przez Greków napadniony i uciekł do Stanchio (Koo) &c. Z Włoch donoszą, że Grecy na przewozowych statkach 6000 Turków częścią poymali, części zatopili.

(**) Londyńskie listy donosząc o tych zaburzeniach, przypisuią ie Tureckiemu lądowemu woysku, które z gniewu, iż ominął go rabunek na Samos, wywarło złość swoią w Smirnie. Rozciedz się one miało potem postępku. Wicekonsul Angielski, rodowity Grek, u każdego tylko zuciał ocalenie życia swoiego.

Z Londynu d. 14 Września.

Eskadra na którey z Jrlandyi Król powraca, odpłynęła dnia 11 rano z portu Milford; ale gdy nie widać tey iescze w kanale, domyślić się zatem należy, iż burza zapędziła ią do Kork w Jrlandyi. W Milford chorował Król na morską chorobę i nie pokazywał się na pokładzie.

Gazeta Dworska wyszła d. 10 b. m. z czarnemi obwodkami, opisuiąc urzędownie wywiezienie zwłoków Królowey od 14go Sierpnia z Hammersmith, aż do ich pochowania w grobie katedralnego Kościoła S. Błażeia w Brunswiku.

Na onegdayszem posiedzeniu rady mieyskiey uchwalono iednomyślnością zaprosić N. Króla na ucztę w d. 9 Listopada, którą nowo obrany Lord Prezydent zwykł dawać. Daley uchwalono większością głosów adress podziękowania do Szeryfa Waithman za utrzymanie porządku podczas pogrzebu Honey i Francis w d. 26 Sierpnia.

Król mianował i na przyszły rok Hr. Talbot namiestnikiem Jrlandyi. Przez przeciąg wieku było w Jrlandyi 31 namiestników Angielskich, z których 6 tylko spotkał zaszczyt, że na rok następny potwierdzonemi byli.

Xże Mikołay Esterhazy odpłynął ztąd z orszakiem swoim d. 12 udaiąc się przez Paryż na powrót do Wiednia.

Pierwsza gazeta w Anglii "Merkury Angielski" datowaną iest: w Londynie d. 28 Lipca 1588 którey ieden exemplarz zachowany w Muzeum Angielskiem. Gazeta dworska drukowaną początkowo była w Oxford d. 22 Sierpnia 1642.

Dzisieysza gazeta Goniec szydzi z twierdzenia: "że wszystkie Mocarstwa w porozumieniu są z Rossyią i że Cesarz Alexander wezwany iest, aby woynę przeciw Turkom rozpoczął," i wyraża między innemi: "Co się tycze podobieństwa woyny między Rossyią i Turcyią, byliśmy od początku i ciągle iesteśmy tego zdania, że niema żadnych dostatecznych powodów do usprawiedliwienia takowey woyny. Czas naylepiey okaże, czyli słusznie sądziliśmy.

Papiery rządowe spadły dziś o pół od sta. Handluiący papierami wstrzymuią gotowiznę na zakupowanie zagranicą zboża, spodziewaiąc się, iż z powodu ciągłych deszczow i podnoszącey się znacznie w Anglii tego ceny nad oznaczone maxymum (80 szylingów kwarteru przenicy) porty otworzone zostaną.

Ziednoczone Stany północney Ameryki, które w r. 1775 składały się z 13 prowincyy z 3 mill. 56,687 mięszkańców, liczą dziś 22 prowincyy i 10 mill. 415,547 mięszkańców, nierachuiąc Florydów i kilku zachodnich prowincyy, które iescze nie są iako stany do ligi przyięte.

Kongress Kolumbii został d. 8 Maia w niebytności ówczesnego Prezydenta Rplitey Bolivara przez Wiceprezydenta Marino otworzony. Ostatni wyraził między innemi w swey mowie: "Mięszkańcy Kolumbii strumienie krwi, które waszą zrosiły ziemię, i ogromne wasze ofiary nie są daremne! Jeżeli huk dział przytłumił na czas głos sprawiedliwości, tedy woyna oddaliła się iuż daleko od was i porządek, urządzenia i ustawy będą znowu panowały." — Uroczystości z tego powodu przez trzy dni trwały.

Od brzegów Isary d. 20 Sierpnia.
(Wypis z Gazety powszechney)

Siła morska Grecka iest prawie własnością bogatych domów kupieckich na trzech wyspach Hydra, Spezia i Psara. Wszystkie przechodzi bogactwem i wspaniałomyślnością Dom Konturiory na Hydra, którego naczelnik przeszło 8 mill. piastrów zarządza i 30 zbroynych okrętów przy Greckiey flocie posiada. Inne domy dostarczały po pięć, po dwa lub po iednym, a mniey maiętne przynaymniey na ieden się złożyły. Przykład niegdy u Ateńczyków, że przez dostarczenia bogatych rodzin flotta uzbroioną została, ponowił się w naszych oczach. Nie ieden to dowód, że nie wygasł w Grekach dawny zwyczay, który niebaczny czas poczytał za umarły, lecz okazuie się w całey swey młodości. Ta tylko zachodzi różnica, że w Atenach kray dostarczał okręty, a obywatel one tylko uzbraiał i lud żywił, tu zaś właściciel okrętu zaciąga lud uzbraia i utrzymuie; dla stosownieyszego iednak rozkładu i rachunkowości założono w Hydra woienną kassę, z którey wychodzą wydatki i wchodzą zyski z zdobyczy. Właściciele okrętów połączyli się w admiralicyią, która kieruie działaniami woiennemi. Niepodobna oznaczyć dokładnie siły morskiey, którą ta Grecka Hansa utrzymuie; podaią iednak liczbę okrętów, które od 15 do 35 dział noszą, do 150, prawie tyleż od 5 do 15 działowych, a iedno działowych przeszło 500. Owe 150 większych okrętów z stosowną liczbą dwóch pomnieyszych, podzielone są prawie na 4 równe flotty, z których iedna stoi przed Dardanellami; druga stała w Cykladach i nakoniec zamykała Tessaliią; trzecia zasłania powyższe trzy wyspy i uważa poruszenia Barbaresków; czwarta nakoniec użytą iest w wodach Jońskich przeciw reszcie Tureckiey flotty w portach Aetolii i Epiru i do zamykania osadzonych, ieszcze przez Turków mieysc nadmorskich. Małe oddziały i poiedyńcze okręty utrzymuią pomiędzy niemi związek. W przypadku potrzeby łączą się te flotty razem. Dowodztwo zmienia się w miarę liczby okrętów, ile który dom dostawił, co tydzień lub co miesiąc pomiędzy dowódcami ich okrętów. Każdy sądzi tak dobrze rozumieć to rzemiosło iak drugi. Jak niegdy pod Marathonem z pomiędzy 10 woyskowych pułkowników przeszło teraz pod Mitelina, a nakońcu pod Tenedos dowodztwo na tego z wodzów na którego z kolei przypadało. (*) — Dla zrozumienia nowych zdarzeń na stałym lądzie, posłożą poniższe opisy wewnętrznego iego stanu: „Gdy Muhamed 2gi dokończył zdobycia Grecyi, mało on i iego następcy, którzy na Węgry i Polskę napadali, zważali na góry Greckie. Tam uciekała niepodległa część mieszkańców, dla prowadzenia ucywkowey woyny pod śmiałemi kapitanami, i poczęści aż do naszych czasów niebyła pokonaną, ponieważ Turcy do prowadzenia w górach woyny mało posiadaią ochoty i zręczności. Każdy z takich kapitanów zaciągał do swey kupy po 50

(*) Nieznayduieź się pomiędzy Nowo-Greckiemi morskiemi pułkownikami żaden Arystydes, któryby posiadał tyle patryiotyzmu, izby dowodztwa zdatnieyszemu ustąpił?

do 100 silnych ludzi, którzy mu na życie i śmierć posłuszeństwo zaprzysięgali, i napadał z niemi na nieprzyiaciela na drogach i w innych mieyscach. Początkowo niezwyciężony wybor narodu napadał często na prowincyie nieprzyiacielski, a on kupy iego nazywał rabusiami iak niegdy Rzymianie broniących w górach reszty niepodległości podbitych ludów nazywali *Latrones*. Nie trzymane w karności kupy zamieniaią się z czasem na rabusiów. Baszowie nie będąc w stanie oprzeć się śmiałości niepodległych kapitanów, wchodzili zazwyczay z niemi w układy. Za pozorną uległość otrzymywali żołd lub żywność i dozor nad powiatami, które ich oręż zasłaniał. Oddany pod dozór takowego kapitana powiat nazywał się *armatholioc* czyli zbroynym powiatem. Takie powiaty znaleść szczególniey można w górach Macedonii, Epiru i Tessalii; straszna dla Ottomanów wolność Mainotów, Agrafów, Suliotów, Montenegrynów i Meriditów takiż ma początek. Gdy Ali Basza nadać sobie chciał nad Aetoliią i Epirem obszernieysze panowanie od poprzednich Baszów, wciągnał do swey służby darami, a większemi ieszcze obietnicami powyższych kapitanów, potem kazał ich poiedyńczo zabiiać. Takim podstępem poległ z wielu innemi oyciec Odesseusza, który teraz znayduie się na czele Tessaliyczyków. Reszta kapitanów postrzegłszy zdradę opuścili zabóycę i cofnęli się do niepodległych swoich powiatów. Gdy Porta w roku zeszłym postanowiła zwalić Alego, i przeciw dobrze uzbroionemu buntownikowi posłała tylko 5000 Turków pod Jsmail Paszobey, wezwał ten pomocy rozgniewanych kapitanów przeciw wspólnemu nieprzyiacielowi. W krótce dostawili mu 10,000 zbroynych ludzi, i w 15,000 ludzi rozpoczął bóy przeciw Alemu; lecz ten bez stoczenia bitwy cofnął się do Janiny. Woysko iego rozpierzchnęło się i wierni mu tylko żołnierze do obfituiącego we wszystkie potrzeby zamku z nim weszli. Wiedząc Dywan, że Paszobey Basza wezwał do pomocy Chrześcian i spokoynie przed Janiną stoi, sadził, iż zamyśla przywłaszczyć sobie samowolne panowanie nad Epirem, posłał zatem na iego mieysce potężnego Kawansoglu Baszę Rumelii Bazyli. Gdy Paszobey Greckich kapitanów przedstawił mu iako mężów, którzy wspierali woysko Tureckie pod Janiną, rozkazał im nowy dowodca przykremi słowy i groźbą odstąpić. Jeden z Baszów iego orszaku Omar poznał pomiędzy kapitanami Diamanty nieprzyiaciela domu swoiego i tego zwrócił. Rzekł do niego poznałem cię; ty iesteś Diamanty, któ ry moiego brata zabiłeś i 20,000 piastrów mu zabrałeś. „ “Tak iest, (odpowiedział Diamanty) ale on był moim nieprzyiacielem, a teraz iesteśmy przyiaciołmi i braćmi, zatem o dawnieyszych zdarzeniach nie należy wspominać... “Mylisz się oszuście (odpowiedział Basza) my nigdy z psami nie zawieramy przymierza. Ty musisz mi podwóyoie wynagrodzić i iako zabóyca pozostać w moim więzieniu. „ Gdy inni kapitani usłyszeli, że Diamantego osadzić chcą w więzieniu, postanowili zaraz uwolnić go mocą; wszelako ieden z nich Tzonko z Tessalii nakłonił ich w tey chwili do umiarkowania, mówiąc: że teraz nie czas porywać się na tak dobrze uzbroionego nieprzyiaciela; ale w krótce roz-

pocznie się szlachetna walka za wolność całey Grecyi. Kapitani okupili potem wolność Diamantego i powrócili do gór. Ali wszedł potem na nowo z niemi w układy i ofiarował za ich pomoc broń i skarby. Użyli oni skarbów obłudnego starca i wystąpili przeciw Turkom pod Janiną. Taki iest początek woyny, która się potem na całą Europeyską Turcyią rozciągnęła. Kawanosoglu napastowany od kup kapitanów, nie potrafił rewnie iak Paszobey nic przeciw Janinie wskurać, i wkrotce zluzowany został w dowództwie przez Beba Baszę, który dla okazaney w woynie przeciw Rossyi zręczności i swoiego charakteru w wielkim zostawał poważaniu.

Z Zemlina d. 8 Września.

Podług doniesień z Seres w Macedonii Basza Salooiki miał zostać d. 18 Sierpnia pod Cassandra, przez Greckiego Wodza Stigirita, na głowę pobitym. Grecy, którzy częścią z Tessalii, częścią z Athos przybyli, użyć mieli 20,000 głów, przed któremi Xięża z Athos nieśli krzyże. Pomiędzy licznemi jeńcami znaydować się także ma 400 żydów, którzy przez nienawiść przeciw Grekom dobrowolnie oręż podnieśli. Grecy obeszli się dobrze z Turkami, ale z żydami okrutnie; poucinali im nosy i ręce, ponieważ oni nietylko pobudzaią Turków do okrucieństwa przeciw Grekom, ale sami ie wykonywaią. W Salonice zostali Chrześcianie rozbroionemi, a żydzi podczas niebytności Baszy utworzyli straż dla Kadego.

Z Hamburga d. 21 Sierpnia.

Odebraliśmy tu z Stambułu następujące

Pismo W. Wezyra do Wielkorządcy Morei i Dowodców woysk Tureckich pod Atenami:

„Gdy Ambassador Angielski przy Wysokiey Porcie, Lord Strangford, dowiedział się, że woyska Ottomańskie (oby im zawsze zwycięztwo sprzyiało!) znayduią się w drodze dla oswobodzenia Aten od buntowników, podał urzędownie z szanownym swoim podpisem notę, w którey wyraził, iż N. Królowi W. Brytanii bardzo przyiemnem byłoby, gdyby wydane zostały rozkazy do szanowania i oszczędzania dawnych gmachów, świątyń i innych zabytków starożytności, które znayduią się w Atenach i okolicach tego miasta, i dla uczonych Europeyskich oddawna wielkiego są znaczenia. — Gdy rzeczony N. Krol pała przyiaźnią dla Wysokiey Porty, gdy szczera przychylność i ufność pomiędzy obiema rządami codziennie wzrasta, i gdy świątynie i inne starożytności w Atenach oddawna ściągaią podziwienie Europy, przeto powadze Wysokiey Porty przystoi przedsięwziąść srodki do utrzymania tych pamiętnych przedmiotów, iuż nawet z tego powodu, że uczyni przez to przyiemność Królowi W. Brytanii i iego Ambassadorowi, dobremu naszemu przyiacielowi. — Z tego względu wzywamy was, abyście przy gorliwey waszey służbie i użyciu waszey władzy wydali potrzebne rozkazy do kogo należy, iżby dawne gmachy w Atenach i ich okolicach nienaruszenie zachowane zostały, iżby ich nie uszkodzono, i iżby od naszego przyiaciela, ambassadora Angielskiego, lub kogo innego nie były przed nas zaniesione skargi, iż ten nasz rozkaz nie został ściśle dopełniony.„

DODATEK
DO N^ro. 79
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 3 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 24 Września.

Dzisieysza gazeta Wiedeńska zawiera co następuie:

"Na końcu miesiąca Kwietnia zaszło w Lizbonie zdarzenie, o którem pisma publiczne w swoim czasie doniosły. Na obchód wybuchłey w Portugalii rewolucyi nakazał owcześny tymczasowy rząd oświecenie stolicy, do którego Reprezentanci obcych Dworów wcale nienależeli. Kupa pospolstwa pod przewodnictwem niespokoynych ludzi, zebrała się przed mieszkaniem C. K. Jeneralnego konsula i sprawuiącego tymczasowo interessa, dopuściła się wszelkiego rodzaiu zdrożności i wytłukła wszystkie okna. Zdrożności te nastąpiły pomimo stoiącey przed domem straży woyskowey, która zostawuiąc pospolstwu wolne działanie oddaliła się. To trwało trzy godziny, pomimo przechodzących często w różnych kierunkach miasta patrolów. Sprawuiący C. K. interessa przedstawił nazaiutrz rządowi co się stało, i żądał ścisłego dochodzenia i ukarania winnych. Zamiast dopełnienia tego obowiązku, odpowiedział rząd w sposobie, który iasno okazuie, iż nie był w stanie utrzymać publiczne spokoyności. Sprawuiący C. K. interessa doniosł o tem swoiemu Dworowi. N. Cesarz nieprzyzwyczaiony cierpieć, aby względem Jego posłów i dyplomatycznych ajentów za granicą zaniedbane było prawo narodów, pod którego tarczą zostaią Reprezentanci zagranicznych rządów w Jego kraiach, a tem mniey skłonnym do uznania niemocy rządu za powod do zgwałcenia powszechnie uznanego prawa, rozkazał P. Berks podać notę z naleganiem o zaspokaiające oświadczenie, a w przypadku odmowienia żądania paszportów do wyiazdu. — W przeciągu tego czasu przybył N. Król do Portugalii. Odpowiedź na notę sprawuiącego C. K. interessa odciągała się od tygodnia do tygodnia. Tymczasem przybył także do Lizbony C. K. Poseł, Baron Stürmer i ponowił zażalenie. Nakoniec d. 13 Sierpnia Minister Królewski spraw zagranicznych posłał Baronowi Stürmer notę, którey osnowa zniewoliła ostatniego do żądania stosownie do instrukcyy Dworu swoiego paszportów do wyiazdu. — D. 16 Ces: Ros: Poseł, Jenerał

Tuyll, podał także Portugalskiemu Ministrowi notę, w którey oświadczył, iż aby w teraźnieyszych okolicznościach i przy zapowiedzianych przez Ministra Portugalskiego zasadach i środkach nie był za naruszenie powagi Nayiaśnieyszego Dworu swoiego odpowiedzialnym, uznał za potrzebne przerwać dyplomatyczne swoie obowiązki i opuścić Dwor Królewski aż do dalszych rozkazów N. Cesarza swoiego. — Oba posłowie opuścili potem z dyplomatycznemi swoiemi orszakami d. 22 Sierpnia Lizbonę i d. 2 Września do Falmutu wysiedli. — Handlowe i poddanych sprawy polecił C. K. Poseł pozostałemu w Lizbonie Ces. Rossyyskiemu Jeneralnemu konsulowi Borel.,,

Z Madrytu d. 3 Września.

Goniec przywiózł tu z Saragossy niespodziewaną wiadomość, że Jenerał Riego znaydował się na czele spisku, który zmierzał do zaprowadzenia na mieysce konstytucyyney Monarchii Rzeczpospolitą. Nie udał się zamach spiskowych, pomiędzy któremi, oprócz Riego znaydowało się kilkunastu officerów Francuzkich i były wydawca dziennika *de l' Homme gris.* Woyska nie wspierały buntowników. Do Saragossy i tamteyszych okolic posłano więcey woyska. Cywilny guberuator Saragossy, Moreda, wydał pod d. 31 Sierpnia odezwę do mięszkańców i osady, w którey dziękuie im za okazaną gorliwość wzniweczeniu nierozrządnego i krwawego zamachu. — Riego wydał także potem odezwę do mięszkańców, lecz rozchodzi się wieść, że uwięziony został. — Riego nieprzyiął wyznaczoney mu przez Stany 4000 pesos pensyi. Quiroga zaś swoią przyiął.

Gdy N. Król d. 27 z. m. do Segowii przybył, poprzylepiane były na rogach ulic kartki: "Niech żyie nieograniczony Król! a umrze konstytucyia!,, Gubernator cywilny kazał zaraz, lubo nie bez szemrania pospólstwa, te kartki poodrywać. J. K. M. przeieżdża się często w okolicach między Segovia i St. Ildephonso. — Minister spraw zagranicznych, który ciągle znayduie się przy Monarsze, powołał do siebie kilkunastu urzędników z swoiego wydziału.

Cztery pułki z Katalonii odebrały rozkaz udenia się do Burgos, a kilka oddziałów nad granice, gdzie spodziewaią się znaleść siedlisko rewolucyionistów. — Naczelnik tak zwanego woyska wiary znayduie się w Gibraltarze, dla zakupowania broni.

W porcie Barcellońskiem zwolniała morowa choroba. Kadyx cieszy się naylepszym stanem zdrowia. Obawa względem wybuchłey w Xerez, Puerto S. Maryia, &c. żółtey gorączki zniknęła także.

Hr. Montezuma, potomek niegdy Cesarzów Mexykańskich, który z Hiszpanii uiechał, iest celem rozmowy i sądzą, że będzie na Króla Mexyku wyniesiony, zwłaszcza, iż towarzyszy mu znany rewolucyionista, Pułkownik Rotaldo.

Z Lizbony d. 29 Sierpnia.

Przybyli tu posłowie Angielski, Lord Thornton, i Sardyński Margr. Grimaldi.

Z Frankfortu d. 7 Września.

Z Rzymu nadeszła nakoniec pożądana wiadomość, że układy z stolicą S. względem ostatecznego urządzenia służby Bożey Katolickiey w zuaala w Niemieckich Protestanckich kraiach ukończone zostały, i Oyciec

S. przyiął i zatwierdził wszystkie propozycyie przez kommissyią kościelną w Frankfurcie ułożone. Członki rzeczeney kommissyi złożone z deputowany h od kraiów Wirtembergskiego, Badeńskiego, obu Hessyy, Nassau i Frankfortu ziadą się na nowo w miesiącu Październiku, dla uskutecznienia powyższych postanowień.

Pisma tuteysze głoszą, iż Królowe Pruski i Angielski ziadą się z sobą w Halborstadt.

Dnia 24 i 25 Września 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	Zł. gr.
— Przenicy	22 —	20 —	19 —	18 —
— Żyta	20 —	18 15	18 —	16 —
— Jęczmienia	11 —	9 15	9 —	8 —
— Owsa	6 —	5 15	5 —	— —
— Jagieł	42 —	40 —	38 —	36 —
— Grochu	16 —	15 —	14 —	13 —
— Rzepaku	15 —	14 —	13 —	12 —

W Gdańsku dnia 21 Września.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	700	do	960.
Żyta	— —	360	—	400.
Jęczmienia	— —	200	—	240
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	300	—	360.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 1 Października.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp.	20	gr. —
— detto Cesarski	— .	19	— 24
Fryd. Pruskie	— .	34	— —
Luidor	— .	37	— —
złoto frankowy	— .	32	— 15
Szeiny Wiedeńskie za 100	— .	232	— —
Złoty ryński Szeinami .	— .	1	— 21

Muzyczney Sztuki Kazimierza Nowakiewicza, pod tytułem: *Pomnik Kościuszki* ofiarowaney J.O. X. Zaiączkówey, tak na całą Orkiestrę, iako i na Forte-piano dostać można w Redakcyi Gazety Krakowskiey.

DONIESIENIA.

Licytacyia Fantów w komorach Banku Pobożnego zastawnych, co do kleynotowych od dwóch lat, sukiennych roku iednego do 31 Lipca r. b. rachuiąc niewykupionych, zacznie się w kamienicy Brackiey na Sienney ulicy pod L. 53 dnia 5go Listopada r. b. od godziny 9tey z rana aż do pierwszey. Osoby chcące wykupić swe fanty, aby niebyły sprzedane na licytacyi, maią się przed tym terminem udać do Banku Pobożnego. — Dan na Sessyi Brackiey d. 7go Września 1821.

Piekarski, *S. Bractwa.*
Bugayski, *Sekretarz.*

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu będąc Rezolucyią Wysokiego Trybunału z dnia 27 Lipca roku t. Nr. 2222 wydaną ustanowionym Zastępcą praw nieprzytomnych Sukcessorów iako to: Mikołaia i Jana Zurowskich po ś. p. Ignacym Zurowskim pozostałych, uwiadomia onych że w kraiu Rzeczypospolitey Krakowskiey spadek po ś. p. Ignacym Zurowskim otworzył się, w rzeczach wierzytelnościach. — W Krakowie d. 2 Października 1821 r.

J. Rogalski, Notaryusz.

Dla familiynych związków życzonoby się dowiedzieć, czy następuiące osoby, lub ich Sukcessorowie żyią i gdzie przebywaią, iako to: Xiążęta Adam, Alexander i Kalix Poniński, Xiążęta Hieronim i Maciey Radziwiłł, Xiążę Marcin Lubomirski, Hrabia Seweryn Rzewuski, Jenerał Zabiełło, Łowczy póżniey Hetman Zabiełło i Simeon Simoni. Upraszą się o tym łaskawie uwiadomić tuteyszą Redakcyą Gazet.

Niżey podpisana ma honor donieść Prześwietney Publiczności, iż od dnia 1go Października utrzymywać będzie Traktyernią w domu W. Glixelli Nr. 258 w ulicy Brackiey w którey to oprócz obiadu i kolacyi codziennie śniadania dostać będzie można. Za czystość, śpieszną usługę, dobór potraw i taniość uroczyście zaręcza. Osoby życzące sobie abonowania stołu miesięcznie, naychętniey usłużone zostaną.

Agneszka Berg.

Przybyły Nauczyciel z Warszawy, mający zamiar w tuteyszym mieście trudnić się wychowaniem młodzieży; przeto Obywatele życzący sobie oddadź do powtarzania nauk szkolnych na stancyią, lub brania prywatnie nauk, które się w szkołach wyższych dawać zwykły; mogą się zgłosić na ulicę Szewską pod Ner 347 w kamienicy JP. Ośmiałowskiego dla powzięcia dalszey wiadomości.

Prezes Sądu Appel: W. N. i ś. N. M. Krak: i iego Okręgu. Stosownie do Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraiu tuteyszego Wyrokiem swoim z dnia 31 Lipca r. b. na powództwo tak Stanisława Męcińskiego, małoletnich Seweryna i Henryka Stadnickich Opiekuna, iako równie Jgnacego Stadnickiego i Teofili Stadnickiey wydanym, nakazał wyszukiwanie ich brata Adama Stadnickiego od lat 4 w mieyscu ostatniego swego zamięszkania we wsi Czulicach Okręgu W. M. Krakowa, nieprzytomnego, i żadney wiadomości o sobie niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności Sądowi Pokoiu Okręgu Mogilskiego. — W Krakowie d. 15 Września 1821.

Piekarski.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Ktoby sobie życzył kupić Włok na ryby na ursąd zrobiony ze szpagatu dostanie go w ulicy S. Jana pod Nr. 485.

Z Poniedziałku na Wtorek w nocy, to iest z dnia 24 na 25 Września r. b. w karczmie Chachoł zwaney, do wsi Gorzkwi należącey, między wsią Zielonkami pod Krakowem i Cianowicami leżącey, skradziono dwie siwe rosłe klacze lat 8 lub 9 maiące, z których iedn źrebna, grzewy i nóg od dołu białawych ogon także białawy, na krzyżach wytarty ma; druga zaś ciemnieysza nie źrebna przepadzista, grzywy i ogona siwawego, na prawey stronie biodrę z sierci obłartą ma; obydwie te klacze były rozkute. Ktoby takowe wyśledził, przytrzymawszy Właścicielowi tychże w Kielcach przy ulicy Borzęckiey pod L. 202, lub też w Krakowie przy ulicy Gołębiey pod L. 282, albo wsi Dobry pod miastem Pilicą w Obwodzie Olkuskim leżącey, donieść raczy, za co tak przyzwoitą nadgrodę odbierze, iakoteż wszelki koszt zwróconym mieć będzie. — Dań w Dobry dnia 28 Września 1821 r.

Kowalski.

Wieś Wierzbica w Woiewództwie Krakowskiem Powiecie Szydłowskim, Obwodzie Stopnickim leżąca, o dwie mile od miasta Pinczowa, i Chmielnika, iest w zastaw do puszczenia; ktoby sobie życzył tey obięcia zechce udać się do właściciela tey wsi mięszkaiącego w Krakowie przy ulicy Grodzkiey, w Domu własnym pod Nr. 180 stoiącym.

Prezes Sądu Appel. W. N. i ś. N. M. Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art. 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraiu tuteyszego, na powództwo Maryanny z Bytowskich Dulowskiey, wydał w dniu 6 Maia r. b. wyrok przedstanowczy którym śledzenie nieprzytomności, Andrzeia Dulowskiego Męża powódki, przeszło lat 4 w mieyscu ostatniego iego zamięszkania mieście Chrzanowie nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, nakazanym zostało Sądowi Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego. — W Krakowie d. 9 Czerwca 1821 r.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr: Sąd: Appel: